

21.7.5

87a → 88b (גורן בהדיא כתיב ביה) (משנה ב')

1. כי תבא בכרם רעך ואכלת ענבים כנפשוך שבעך ואל כלך לא תתן: דברים פרק כג פסוק כה
 2. כי תבא בקמת רעך וקטפת מלילת בידך וחרמש לא תניף על קמת רעך: דברים פרק כג פסוק כז
 3. שבעה שבעת תספר לך מהחל חרמש בקמה תחל לספר שבעה שבעות: דברים פרק טז פסוק ט
 4. ויבגר אש בלפידים וישלח בקמות פלשתים ויבגר מגדיש ועד קמה ועד כרם זית: שופטים פרק טו פסוק ה
 5. ביומו תתן שכרו ולא תבוא עליו השמש כי עני הוא ואליו הוא נשא את נפשו ולא יקרא עליך אל ה' והיה בך חטא: דברים פרק כד פסוק טו
 6. ואמרת לפני ה' אלהיך בערתי הקדש מן הבית וגם נתתיו ללוי ולגר ליתום ולא למנה ככל מצותך אשר צויתני לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי: דברים פרק כז פסוק יג
 7. כי תכלה לעשר את כל מעשר תבואתך בשנה השלישית שנת המעשר ונתתה ללוי ולגר ליתום ולא למנה ואכלו בשעריך ושבעו: דברים פרק כז פסוק יב
 8. עשר תעשר את כל תבואת זרעך היצא השדה שנה שנה: ואכלת לפני ה' אלהיך... דברים פרק יד פסוק כב

- I 'ב משנה ב' rights of harvester (or other agri-worker) to eat of fruit with which they are working
- Applies to: מחובר לקרקע - at time of harvest; תלוש – before completion of process (e.g. threshing)
 - Doesn't apply to: מחובר – before harvest (e.g. pruning); תלוש – after processing complete
 - General frame: only applies to agricultural products
 - Source: vv. 1-2, via v. 3 (olives are not automatically included, in spite of v. 4)
 - Challenge: once v. 2 teaches principle, v. 1 seems superfluous
 - Answer (ר'בא): needed for specific instructions, as per ברייתא
 - (a) תבא ז'י: from v. 5, teaches that it applies to workers
 - (b) ז'כרם רעך: excludes כרם נכרי, according to opinion that גזל נכרי אסור
 - (i) Note: according to opinion that גזל נכרי מותר, needed to exclude כרם הקדש
 - (c) ז'אכלת: limits to proper eating
 - (d) ענבים: limits to food with which you are working
 - (e) כנפשוך: compares eating to that of בעה"ב; both are exempt from תרומ"מ (see below)
 - (f) שבעך: excludes אכילה גסה
 - (g) ז'אל כלך: only applies at time that worker is putting in vessels of בעה"ב (i.e. harvest time)
- II Tangential dispute – חצר טבל במעשרות ר' ינאי/ר' יוחנן regarding חצר טבל במעשרות – when it goes into house or even חצר
- ר' ינאי – house, as per v. 6
 - Reads v. 7 as path through which it gets to house – only liable if it comes through main gate
 - ר' יוחנן – even חצר, as per v. 7
 - Reads v. 6 as defining חצר – must be guarded as house (not open to public)
 - Challenge (ר' חנינא חוזאה): implication of exegesis of כנפשוך → a buyer is exempt (since it never saw inside of בית/חצר)
 - Answer1 (ר' פפא): only liable when the tree leans into בית/חצר
 - Challenge: if so, בעה"ב should be liable (and, by extension, פועל) at that point as well
 - Answer: בעה"ב is focused on the tree (rooted out of the בית/חצר), buyer is focuses on fruit (inside)
 - Challenge: buyer isn't liable מה"ת, as per "excuse" given for exempting buyers and sellers based on v. 8
 - Answer: indeed, buyer is only liable מה"ת and
 - Therefore: exegesis on כנפשוך must be redirected (since, if a buyer is exempt, certainly פועל is as well)
 - Redirection: כנפשוך; just as בעה"ב may agree to "muzzle", so may worker (no violation of תחסום) (לא תחסום)
 - Challenge (מר זוטרא): listing of עונת מעשרות seems to generate liability at point of ripening, without "seeing house"
 - Answer: means, once they've reached that point of maturity and "see the house"
 - Challenge (מר זוטרא בריה דר'נ): the גורן for מעשר is when their process is complete – מלאכת הכנסתן
 - Explanation: must mean "when they are gathered in the field"
 - Rejection: means, "when they are gathered into the house"
 - Alternatively: ינאי's ruling was only in re: olives and grapes that don't go to גורן; but grain, that does, is "completed" when it gets there and is then liable for תרומ"מ